

OSOGUNEKO ERAKASKERA

1994-95.

I ELHEKETA. ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA.

- 1. Nor zen Arthur Campion?
- 2. Zuek eman dio aiphua?
- 3. Zorbat urtetan haur zen estuarraren ikaslea.

GURE GIZONAK

II

ARTHUR CAMPION *

Ene goresmen haundienak xumeak litezke gizon hunek merexi dituen neurritat heltzeko.

Nik ez dut uste egundaino Eskualherrian izan den gizon bat Kanpionen idurikoa, berrogoita hamar urtez lanian izan denik, gogo-bihotzak oso osoak ezarri dituenak yairara suharrarekin eskuararen eta Eskualherriaren alde.

Aita-ama aberatsen semia, aiseria¹ eta buru hausterik gabe bizitzen ahal zena, hogoita hamar urthetan, gazteriaren harrokeriak, arinkeriak eta yostetak alde bat utzirik, gure yakhintsu haundia, Eskualdun baten bihotzian alha² ditoken khar saminarekin lehiatzen³ da liburutegetian ikhertzen airtzineko paper zaharretan diren Nafarroako eta Eskualherriko berri guziak, gure ithurburuetaraino miatzen.

Hogoita hamar urthetan etzakien eskuara, baiñan bere yite burukoia eta adimendu ahaltsu eta argia bihotz kharitsuari elgarturik, lotzen da ikhasterat gure arbasoen elhea.

Eta, harrigarri dena! Sei urtheren buruko agertarazi zuen denek ezagutzen dugun liburu aiphu haundikua, Gramática de los cuatro dialectos vascos (sic), deithua.

Ze izigarriko lanak etzituen yasan holako liburu baten idazteko, lau mota eskuara horietatik ikhasteko eta yabetezko! Eta hain ephe laburrian.

Eta hainbertze urthe iraganikan ere haren denborako artzetik geroz, oraino, egungo egunian, bertze holako liburu agertuen arthean, Kanpion-en Gramática-k bethi atxikitzen du bere lehen herrunkako tokia.

Gizon miresgarria!

Lerro labor hauetan ez dut eremurik xeheki aiphatzeko Kanpion-ek idatzi duen liburu multxo haundiaz hain ezagutuak eta hedatuak direnak Eskualherriko zeretan yarraikitzen direnen arthean.

Aipha dezagun haren libururik mamitsuena, zointan agertzen eta erakhusten daukun noraino heltzen den Kanpionen yakitate haundia.

MANEX HANDI

1976

Ze izigarria

Zer — — —

lanian = lanean

semia = semea

yostetak = jostetak

yakhintsu = jakintsu

yasan = jasan

yarraikitzen = jarraitzen

III ADITZ IKASKUNTZA.

31. xumeak litezke 32 alha ditoken

33. aipha dezagun 34 erakhusten daukun

31 IZAN. Conditionnel Présent.

Ni (izan) mintzke = je serais

Hi — — hintzke = tu serais

Zu — — zintzke = vous seriez

Hura — — hitezke = il serait

Gu — — gintzke = nous serions

Zuek — — zintzketzke = vous seriez

Heik — — hitezke = ils seraient.

32. IZAN. Potential Présent.

Ni izan maitezke = je peux être

Hi — — haitezke = tu peux être

Zu — — zaitetzke = vous pouvez être

Hura — — daitezke = il peut être

Gu — — gaitetzke = nous pouvons être

Zuek — — zaitetzketzke = vous pouvez être

Heiek — — daitezke = ils peuvent être

33. UKAN. Imperatif.

Hik Ukan jakin zue-le, Ukan zuek = aie - les

Zuek " zazu = ayez - le " zhetzue = ayez - les

Harek " bezaz = qu'il l'ait " hitza =

Guek " dezagun = ayons - le " ditzagun =

Zuek — — zazu = ayez - le " zhetzue =

Heiek " bezate = qu'ils l'aient " hitzate = etc.

Conj. à dble cplt. Imperatif.

Zuek ukhan ezadazu = Ayez - le moi

Harek — — bezat = qu'il me l'ait } Nere

Zuek — — ezadagun = ayez - le moi } + moi

Heiek — — bezadate = qu'ils me l'aient

Eman ezadagun = donnez - le moi II

Harek ukhan bezagun = qu'il vous l'ait } Zuek

Heiek — — bezagute = qu'ils vous l'aient } à vous